

Spolufinancováno
Evropskou unií

NSC NÁRODNÍ
SCREENINGOVÉ
CENTRUM

PŘÍPRAVA SDÍLENÉHO ZDRAVOTNÍHO ZÁZNAMU O PREVENTIVNÍCH A SCREENINGOVÝCH VYŠETŘENÍ VE SPOLEČNÉM DATOVÉM MOSTU

Ondřej **Májek**, Karel **Hejduk**, Ondřej **Ngo**, Jana **Panicová**, Kateřina **Hejcmanová**, Tereza **Dianová**, Jiří **Jarkovský**, Simona **Littnerová**, Renata **Chloupková**, Ladislav **Dušek** a kolektiv **NSC / ÚZIS**

**SCREENINGOVÉ
A PREVENTIVNÍ
PROGRAMY V ČR**

Dlouhodobě běžící populační onkologické screeningové programyPROGRAM SCREENINGU **KOLOREKTÁLNÍHO KARCINOMU**

- Cílová skupina: muži a ženy od 45 do 74 let
- Vyšetření: koloskopie každých 10 let, nebo TOKS každé 2 roky
- Zapojené odbornosti: [praktičtí lékaři](#), [gynekologové](#), laboratoře biochemie, gastroenterologové

PROGRAM SCREENINGU **KARCINOMU PRSU**

- Cílová skupina: ženy od 45 let
- Vyšetření: mamografie každé 2 roky
- Zapojené odbornosti: [praktičtí lékaři](#), [gynekologové](#), radiologové

PROGRAM SCREENINGU **KARCINOMU DĚLOŽNÍHO HRDLA**

- Cílová skupina: ženy od 15 let
- Vyšetření: cervikovaginální cytologie, ve věku 35 let, 45 let a 55 let HPV kotest
- Zapojené odbornosti: [gynekologové](#), cytologické laboratoře

Celoplošné pilotní programyCELOPLOŠNÝ PILOTNÍ PROGRAM ČASNÉHO ZÁCHYTU **KARCINOMU PLIC**

- Cílová skupina: aktivní či bývalí kuřáci ve věku 55–74 let s kuřáckou anamnézou 20 a více balíčkoroků
- Vyšetření: pneumologické vyšetření a low-dose CT (LDCT) hrudníku každý jeden rok nebo každé dva roky
- Zapojené odbornosti: [praktičtí lékaři](#), [pneumologové](#), radiologové

CELOPLOŠNÝ PILOTNÍ PROGRAM ČASNÉHO ZÁCHYTU **KARCINOMU PROSTATY**

- Cílová skupina: muži od 50 do 69 let
- Vyšetření: odběr prostatického specifického antigenu (PSA), v případě zvýšeného rizika ultrazvukové vyšetření a MRI, dle výsledků odběr PSA každý rok až každé 4 roky
- Zapojené odbornosti: [praktičtí lékaři](#), [urologové](#), laboratoře biochemie, radiologové

VYŠETŘENÍ DLE VYHLÁŠKY O PREVENTIVNÍCH PROHLÍDKÁCH

VŠEOBECNÁ PREVENTIVNÍ PROHLÍDKA – PŘEHLED PODLE VĚKU A OBLASTÍ

Věk / interval	Anamnéza a rizika	Fyzikální vyšetření	Laboratoř (glykemie, lipidy, ledviny, játra)	EKG	Moč	Zrak	Kognice / demence	Screeningy a programy
Každá VPP (1× za 2 roky)	aktualizace osobní, rodinné, sociální		dle věku a rizika, Lipoprotein (a) při vstupní a po menopauze	dle věku a rizika		orientačně		kontrola účasti
25 let			lipidogram, krevní obraz					
30 let			lipidogram, krevní obraz	*rizikovní				
40 let			glykemie, lipidy					
40–44 let			1× za 2 roky	*rizikovní				
45–49 let			+ jaterní testy*			doporučeno		
50–54 let			+ uACR, eGFR, NT-proBNP*					
55–59								
60–61 let			NT-proBNP*			naposledy v rámci VPP		
≥65 let						dle stavu		

☑ = součást VPP

* = pouze u rizikových osob

Laboratoř zahrnuje: glykemie, lipidogram, kreatinin, eGFR, ACR (dle věku/rizika), krevní obraz

Screeningy dle národních programů (nádory tlustého střeva a konečníku, prsu, prostaty, plic a screening aneurysmatu abdominální aorty, osteoporózy a demence)

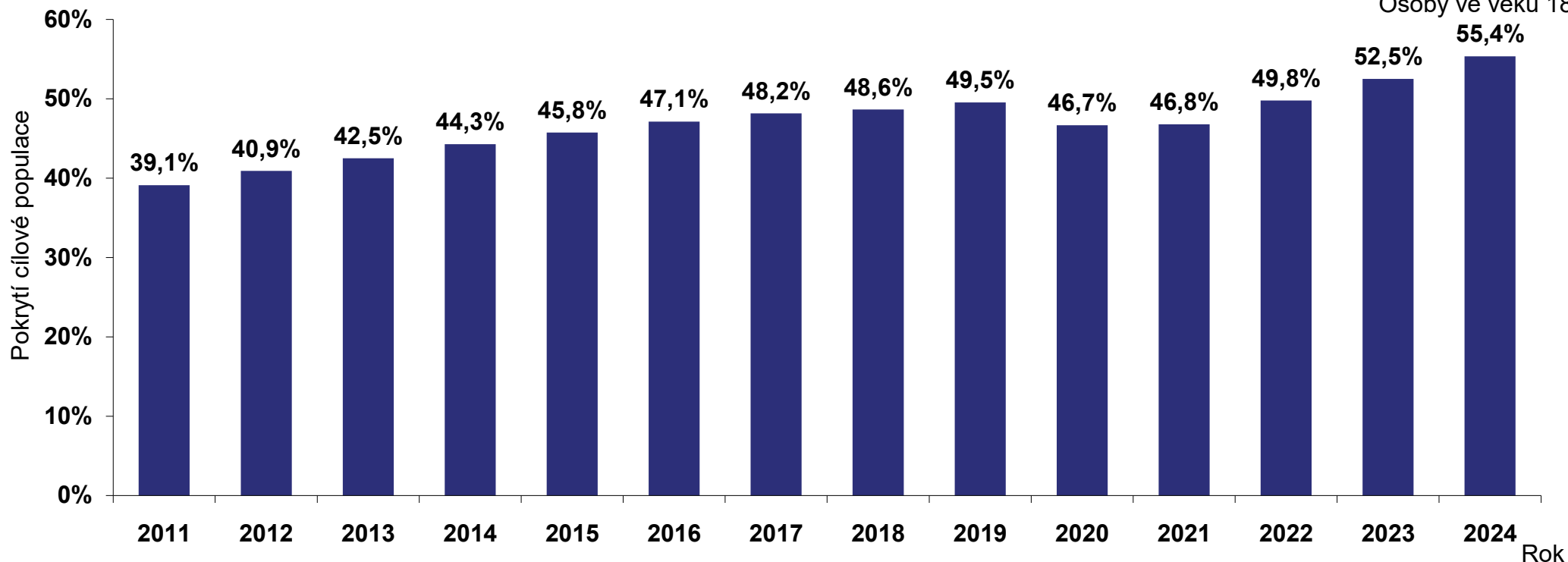
**Vyhláška č. 70/2012 Sb.
o preventivních
prohlídkách
(znění od 1.1.2026)**

laboratorní vyšetření
glykemie ve dvouletých
intervalech

vyhodnocení
individuálního
kardiovaskulárně-
metabolicko-renálního
rizika pacienta

POKRYTÍ CÍLOVÉ POPULACE PREVENTIVNÍ PROHLÍDKOU VE DVOULETÉM INTERVALU V ČASE

Zdroj dat: Národní registr hrazených zdravotních služeb, ÚZIS ČR
Komplexní vyšetření praktickým lékařem pro děti a dorost¹ (02021, 02022, 02031, 02032)
Komplexní vyšetření praktickým lékařem (01021; 01022)
Osoby ve věku 18 a více let

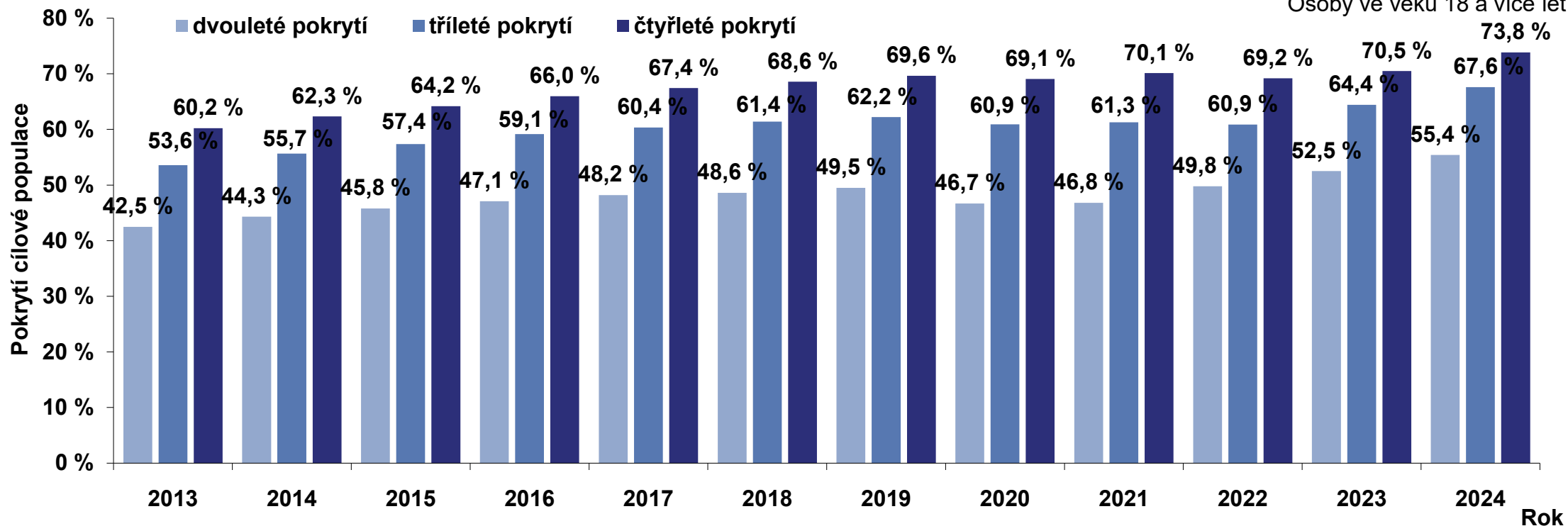
Pokrytí osob ve věku 18 a více let preventivní prohlídkou v roce 2024: 55,4 %

Indikátor hodnotí podíl osob ve věku 18 a více let, které během posledních 2 let absolvovaly alespoň jednu preventivní prohlídku z celkového počtu osob ve věku 18 a více let. Osoby, které zemřely do roku, ke kterému je indikátor hodnocen (včetně), nejsou v pokrytí uvažovány. Pokrytí cílové populace dosahuje dlouhodobě okolo 50,0 %.

¹ Výkony 02021 a 02022 se vztahují na děti do 6 let; výkony 02031 a 02032 se vztahují na děti nad 6 let.

POKRYTÍ CÍLOVÉ POPULACE PREVENTIVNÍ PROHLÍDKOU DLE SLEDOVANÉHO INTERVALU V ČASE

Zdroj dat: Národní registr hrazených zdravotních služeb, ÚZIS ČR
Komplexní vyšetření praktickým lékařem pro děti a dorost¹ (02021, 02022, 02031, 02032)
Komplexní vyšetření praktickým lékařem (01021; 01022)
Osoby ve věku 18 a více let

Rozdíl mezi dvouletým a čtyřletým pokrytím osob ve věku 18 a více let preventivní prohlídkou se pohybuje mezi 15–20 %

Indikátor hodnotí podíl osob ve věku 18 a více let, které během posledních 2,3 nebo 4 let absolvovaly alespoň jednu preventivní prohlídku z celkového počtu osob ve věku 18 a více let. Osoby, které zemřely do roku, ke kterému je indikátor hodnocen (včetně), nejsou v pokrytí uvažovány.

¹ Výkony 02021 a 02022 se vztahují na děti do 6 let; výkony 02031 a 02032 se vztahují na děti nad 6 let.

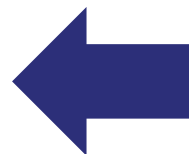

**KOORDINAČNÍ
PODPORA
SCREENINGOVÝCH
PROGRAMŮ V ČR**

NÁRODNÍ SCREENINGOVÉ CENTRUM (NSC)

- NSC se věnuje **přípravě, zavádění, hodnocení a rozvoji screeningových programů v České republice.**
- NSC spolupracuje s **odborníky napříč zdravotnictvím a využívá data, vědecké poznatky i mezinárodní zkušenosti**, aby prevence v Česku fungovala co nejlépe a byla dostupná všem.

**BUDOVÁNÍ DATABÁZE
PRO MONITOROVÁNÍ A HODNOCENÍ**

**USNESENÍ
VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY**
ze dne 21. května 2025 č. 359

o schválení Národního screeningového centra Ústavu zdravotnických informací a statistiky České republiky jako orgánu odpovědného za koordinaci screeningových programů v České republice

Vláda

schvaluje Národní screeningové centrum Ústavu zdravotnických informací a statistiky České republiky jako orgán odpovědný za koordinaci screeningových programů v České republice, které je odpovědné za

1. koordinaci, plánování, monitorování a hodnocení screeningových programů,
2. vytvoření prediktivního systému umožňujícího plánování nových programů prevence a odhadování jejich nákladové efektivnosti a dopadu na systém veřejného zdravotního pojištění,
3. budování databáze pro monitorování a hodnocení screeningových programů, včetně vytvoření srovnávacího přehledu ukazatelů kvality,
4. pilotování nových screeningových programů.

prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M.
předseda vlády
podepsáno elektronicky

ŘÍDICÍ A VÝKONNÁ RADA NSC

- Dne **29.5.2026** vznikla zřizovacím dekretem ministra č. 34/2026/ZDM Řídicí a výkonná rada NSC
- **Řídicí rada NSC**
 - strategický orgán ministra zdravotnictví v oblasti screeningových a preventivních programů
 - **doporučuje ministrovi schvalovat strategické dokumenty a dlouhodobé priority**
 - projednává a schvaluje k doporučení ministrovi návrhy předložené Výkonnou radou NSC
 - doporučuje směr dalšího rozvoje NSC a hodnotí plnění strategických cílů
- **Výkonná rada NSC**
 - metodický a analytický tým, odpovědný za podporu rozvoje screeningových a preventivním programů
 - tvoří koncepční doporučení ve vztahu ke screeningových a preventivním programům
 - navrhuje indikátory dostupnosti a kvality screeningových a preventivních programů

Cílem nových orgánů je zefektivnit koncepční a strategické řízení screeningových a preventivních programů

ČLENOVÉ ŘÍDICÍ A VÝKONNÉ RADY NSC

Řídicí rada NSC

Předseda: ministr zdravotnictví ČR

Místopředseda: vrchní ředitel Sekce zdravotní péče MZD

Tajemník: vedoucí NSC

Členové:

- Vrchní ředitel Sekce zdravotního pojištění a evr. fondů MZD
- Vrchní ředitel Sekce zdravotnických technologií MZD
- Vrchní ředitel Sekce pro centrální agendy MZD
- Náměstek ministra zdravotnictví
- Poradce ministra
- Ředitel ÚZIS ČR
- **Ředitel VZP**
- **Představitel členské pojišťovny SZP ČR**
- Předseda Výboru pro zdravotnictví PSP ČR
- Předseda Výboru pro zdravotnictví Senátu ČR
- Zástupce Hlasu onkologických pacientů

Výkonná rada NSC

Předseda: vědecký vedoucí NSC

Místopředseda: poradce ministra

Tajemník: vedoucí NSC

Členové:

- Vrchní ředitel Sekce zdravotní péče MZD
- Vrchní ředitel Sekce zdravotnických technologií MZD
- Ředitel Odboru zdravotní péče MZD
- Ředitel Odboru regulace cen a úhrad MZD
- Vedoucí oddělení zdravotních výkonů a dotací MZD
- Vedoucí oddělení hodnocení zdravotnických technologií MZD
- Poradce ministra
- Zástupce Kabinetu ministra
- Ředitel ÚZIS ČR
- Zástupce NSC ÚZIS ČR
- Zástupce Hlasu onkologických pacientů

KLÍČOVÉ PROJEKTY NSC

- **Koncepční projekty na podporu preventivních a screeningových programů realizované v období 2017 – 2026 a jejich výsledné „produkty“:**
 - **metodická základna** realizace preventivních a screeningových programů a jejich **koordinace**
 - **metodická základna hodnocení zdravotnických technologií (HTA)** ve screeningu
 - **datová základna** preventivních a screeningových programů
 - **nastavení evaluace** preventivních a screeningových programů
 - **benchmarking poskytovatelů** zdravotní péče v oblasti preventivních a screeningových programů
 - **elektronizace zdravotnictví** v oblasti preventivních a screeningových programů
 - **informační a komunikační činnosti** na podporu preventivních a screeningových programů
 - **podpora dalších činností v oblasti primární péče**
- **Vybrané pilotní projekty**
 - Screening **psychosociálního stresu u žen po porodu** s využitím aplikace MOODPASS
 - Národní program **prevence obezity dětí** – BE FIT 24
 - Podpora **časné diagnostiky rakoviny slinivky břišní** v České republice
 - Inovativní podpůrný **nástroj pro individualizaci preventivní péče** v ČR – PREVICO

DATOVÁ ZÁKLADNA SCREENINGOVÝCH PROGRAMŮ

ROLE DATOVÉ ZÁKLADNY SCREENINGOVÝCH PROGRAMŮ A NÁRODNÍHO ZDRAVOTNICKÉHO INFORMAČNÍHO SYSTÉMU

Strategie a plány

Monitoring a evaluace

Informační podpora
zdravotnických programů

Informační podpora provádění
veřejného zdravotního pojištění

Datová a informační základna – NZIS

Informační podpora poskytovatelů

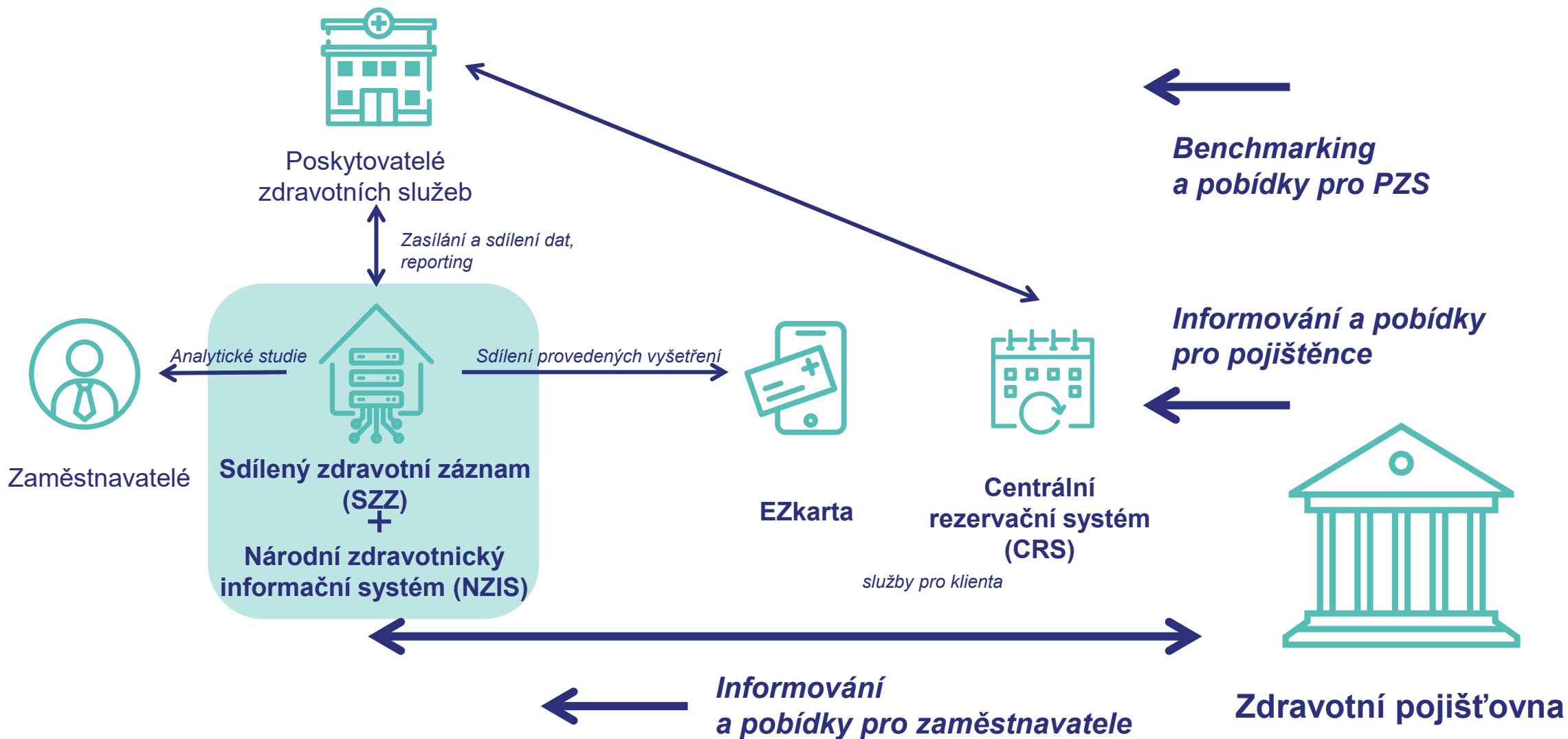
Informační podpora pacientů

Sdílený zdravotní záznam

EZKarta

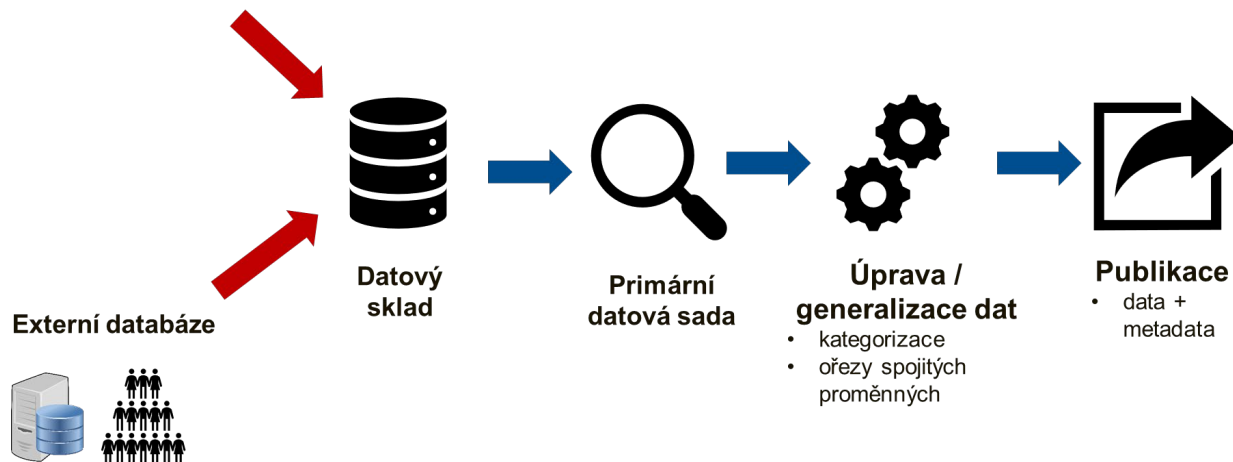
související centrální služby elektronického zdravotnictví

PODPORA ZDRAVOTNÍCH POJIŠŤOVEN PŘI PROVÁDĚNÍ ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ

- Vybudována infrastruktura pro sběr a hodnocení dat
 - Součást Národního zdravotnického informačního portálu a ad hoc sběr dat pilotních projektů
- Evaluace screeningových programů
 - Podrobné evaluační zprávy, hodnocení indikátorů kvality, reporting centrum
- Datová portál screeningových programů
 - On-line analýza dat, analytické reporty, datové sady

nzis | Národní zdravotnický
informační systém

NSC DATA | Spolufinancováno Evropskou unií | NÁRODNÍ SCREENINGOVÉ CENTRUM

Hledat

DATA | O PORTÁLU | NÁPOVĚDA | KONTAKT

Přesná data. Účinná prevence.

- Interaktivní vizualizace**
Dynamické grafické zobrazení dat
- Analytické studie**
Souhrn analytických výsledků
- Datové sady**
Strukturované podklady pro analýzu

Data ze screeningových programů

- Prevence u novorozenců a dětí**
 - Screening dysplazie kyčelního kloubu
 - Screening sluchu novorozenců
 - Screening sluchu v 5 letech
 - Časný záchyt poruch autistického spektra
 - Včasný záchyt očních vad
 - Screening vrožené katarakty
 - Preventivní prohlídka u dětského praktického lékaře
- Prevence u dospělých**
 - Preventivní prohlídka u praktického lékaře
 - Časný záchyt demence
 - Časný záchyt osteoporózy
 - Časný záchyt výdutě břišní aorty
- Prevence zhoubných nádorů**
 - Screening kolorektálního karcinomu
 - Screening karcinomu prsu
 - Screening karcinomu dýchacího traktu
 - Časný záchyt karcinomu plic
 - Časný záchyt karcinomu prostaty

DATOVÝ PORTÁL SCREENINGOVÝCH PROGRAMŮ: INTERAKTIVNÍ VIZUALIZACE A DATOVÉ SADY

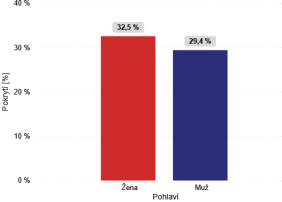
Screening kolorektálního karcinomu

Pokrytí cílové populace screeningovým vyšetřením
ve dvouletém intervalu za rok 2024
(muži i ženy, věk 50 a více let)

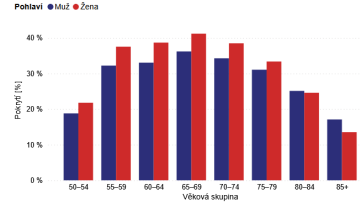
31,1 %

Rok: 2024 | Věková skupina: Vše | Pohlaví: Vše | Název kraje: Vše

Pokrytí screeningovým vyšetřením podle pohlaví

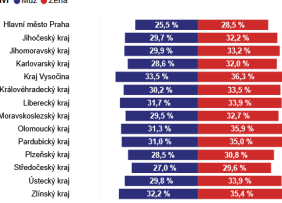

Pokrytí screeningovým vyšetřením podle věku a pohlaví

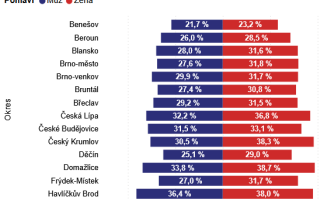
Rok: 2024 | Věková skupina: Vše | Pohlaví: Vše | Název kraje: Vše

Pokrytí screeningovým vyšetřením podle kraje

Rok: 2024 | Věková skupina: Vše | Pohlaví: Vše | Název kraje: Vše

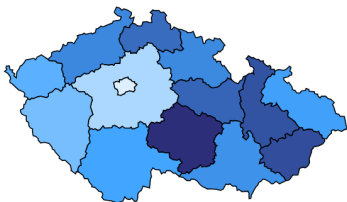
Pokrytí screeningovým vyšetřením podle okresu

Pokrytí screeningovým vyšetřením podle kraje

Název kraje	Počet vyšetření	Populace	Pokrytí [%]
Kraj Vysočina	75 943	217 008	35,0 %
Zlínský kraj	84 530	248 946	34,0 %
Olomoucký kraj	90 074	266 556	33,8 %
Pardubický kraj	71 849	216 695	33,2 %
Liberecký kraj	60 466	180 612	33,5 %
Ústecký kraj	106 784	333 650	32,0 %
Královéhradecký kraj	75 724	236 890	32,0 %
Jihomoravský kraj	155 235	490 032	31,7 %
Moravskoslezský kraj	157 309	504 116	31,2 %
Jihočeský kraj	84 896	273 549	31,0 %
Karlovarský kraj	38 166	125 471	30,4 %
Plzeňský kraj	73 960	248 879	29,7 %
Středočeský kraj	158 197	557 063	28,4 %
Hlavní město Praha	137 197	505 493	27,1 %
Celkový součet	1 370 340	4 407 300	31,1 %

Pokrytí screeningovým vyšetřením podle kraje

A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	rok,okres_lau_kod,pohlaví,kraj_nuts_kod,wales_nazev,kraj_nazev,pocet_vysetreni,populace							
2	2011,CZ0100,M,CZ010,50-54,Praha,Hlavní město Praha,2302,36630							
3	2011,CZ0201,M,CZ020,50-54,Benešov,Středočeský kraj,223,3005							
4	2011,CZ0202,M,CZ020,50-54,Beroun,Středočeský kraj,268,2359							
5	2011,CZ0203,M,CZ020,50-54,Kladno,Středočeský kraj,464,4560							
6	2011,CZ0204,M,CZ020,50-54,Kolín,Středočeský kraj,262,2865							
7	2011,CZ0205,M,CZ020,50-54,Kutná Hora,Středočeský kraj,198,2335							
8	2011,CZ0206,M,CZ020,50-54,Mělník,Středočeský kraj,233,2965							
9	2011,CZ0207,M,CZ020,50-54,Mladá Boleslav,Středočeský kraj,431,3636							
10	2011,CZ0208,M,CZ020,50-54,Nymburk,Středočeský kraj,287,2832							
11	2011,CZ0209,M,CZ020,50-54,Praha-východ,Středočeský kraj,371,4159							
12	2011,CZ020A,M,CZ020,50-54,Praha-západ,Středočeský kraj,288,3237							
13	2011,CZ020B,M,CZ020,50-54,Příbram,Středočeský kraj,423,3553							
14	2011,CZ020C,M,CZ020,50-54,Rakovník,Středočeský kraj,112,1757							
15	2011,CZ0311,M,CZ031,50-54,České Budějovice,Jihočeský kraj,767,5898							
16	2011,CZ							
17	2011,CZ							
18	2011,CZ							
19	2011,CZ							
20	2011,CZ							
21	2011,CZ							
22	2011,CZ							
23	2011,CZ							

Pokrytí cílové populace screeningovým vyšetřením	
Screeningový program	Screening rakoviny kolorekta C18-C20
Název	Pokrytí cílové populace screeningovým vyšetřením
Slovní definice	Ukazatel stanoví podíl osob v cílové populaci v daném roce, které dostoupily screeningové vyšetření, tj. screeningová kolonoskopie v desetiletém intervalu, nebo screeningový TOKS v dvouletém intervalu, u osob ve věku 50–54 let v jednoletém intervalu.
Typ	Procesní (organizační) indikátor
Metodika výpočtu	Podíl počtu osob vyšetřených alespoň jednou v určeném časovém intervalu (čitatel) a celkového počtu osob v cílové populaci (jmenovatel)
Stratifikace	Dle věkových skupin, pohlaví
Datové zdroje	Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHZS) a data o demografické struktuře obyvatelstva ČR (ČSÚ)
Úroveň zveřejnění v rámci přístupné datové sady	Dle kraje / okresu
Frekvence zveřejnění datových zdrojů	1x ročně

VEŘEJNĚ PUBLIKOVANÁ OTEVŘENÁ DATA PRO PROGRAMY PREVENCE ZHOUBNÝCH NÁDORŮ

Typ	Název výstupu	
Otevřená data	Kolorektální screeningové vyšetření: pokrytí cílové populace	Screening karcinomu tlustého střeva a konečníku
Otevřená data	Podíl osob s pozitivním TOKS	
Otevřená data	Počet provedených screeningových TOKS	
Otevřená data	Počet provedených screeningových kolonoskopií	
Otevřená data	Pokrytí cílové populace kolorektálním screeningem v tříletém intervalu	
Otevřená data	Úplné pokrytí cílové populace kolorektálním screeningem v tříletém intervalu	
Otevřená data	Průměrná čekací doba na navazující TOKS+ kolonoskopii po screeningovém TOKS s pozitivním výsledkem	
Otevřená data	TOKS+ a navazující kolonoskopie (<i>tematická - netriviální datová sada</i>)	
Otevřená data	Mamografické screeningové vyšetření: pokrytí cílové populace	Screening karcinomu prsu
Otevřená data	Podíl žen s doplňujícím ultrazvukovým vyšetřením	
Otevřená data	Počet provedených screeningových mamografií	
Otevřená data	Cervikální screeningové vyšetření: pokrytí cílové populace	Screening karcinomu děložního hrdla
Otevřená data	Podíl žen s abnormálním výsledkem screeningové cytologie	
Otevřená data	Počet provedených cervikovaginálních cytologií	
Otevřená data	Pokrytí cílové populace cervikálním screeningovým vyšetřením v tříletém intervalu	
Otevřená data	Podíl žen s provedeným hr-HPV testem v cílových věkových skupinách	Časný záchyt karcinomu plic
Otevřená data	Podíl žen s pozitivním hr-HPV testem v cílových věkových skupinách	
Otevřená data	Počet oslovených osob v Programu časného záchytu karcinomu plic	Časný záchyt karcinomu prostaty
Otevřená data	Podíl mužů s provedeným vyšetřením na prostatický specifický antigen (PSA)	
Otevřená data	Počet mužů oslovených do Programu časného záchytu karcinomu prostaty	
Otevřená data	Podíl mužů s hodnotou PSA ≥ 3 $\mu\text{g/l}$ v rámci Programu časného záchytu karcinomu prostaty	

DALŠÍ VEŘEJNĚ DOSTUPNÉ VÝSTUPY PRO NEONKOLOGICKÉ PROGRAMY PREVENCE A SCREENINGU NEMOCÍ

Typ	Název výstupu
Otevřená data	Pokrytí dospělé cílové populace v kapitaci všeobecných praktických lékařů preventivní prohlídkou
Otevřená data	Pokrytí cílové populace preventivní prohlídkou
Datový souhrn	Preventivní prohlídky u praktických lékařů
Otevřená data	Pokrytí cílové populace časným záchytem demence v ordinaci praktického lékaře
Otevřená data	Počet mužů s provedeným ultrazvukovým vyšetřením
*	Populační program časného záchytu osteoporózy
Otevřená data	Pokrytí novorozenců screeningem sluchu a podíl dle výsledků u cílové populace
Otevřená data	Pokrytí cílové populace preventivní prohlídkou
Datový souhrn	Preventivní prohlídky u praktických lékařů
Otevřená data	Screening sluchu ve věku 5 let: Pokrytí cílové populace a výsledek vyšetření
Otevřená data	Včasný záchyt očních vad: Pokrytí cílové populace
*	Screening vrozené katarakty novorozence
Otevřená data	Screening dysplazie kyčelního kloubu
Otevřená data	Včasný záchyt poruch autistického spektra ve věku 2 let: pokrytí cílové populace

Prevence u dospělých

Prevence u novorozenců a dětí

Postupně jsou připravovány a publikovány další výstupy daných agend NZIP.

* K danému tématu je zveřejněna pouze analytická studie (tj. souhrn analytických výsledků, formát pdf), v případě zájmu budou doplněna otevřená data či datový souhrn.

Otevřená data – datová sada, formát csv

Datový souhrn – strukturovaný tabulkový výstup, formát xls/xlsx

**PŘÍKLADY
ANALYTICKÝCH
PŘÍSTUPŮ**

PŘÍKLAD MONITOROVACÍHO RÁMCE: MONITORING A EVALUACE KOLOREKTÁLNÍHO SCREENINGU

Procesní a dopadové ukazatele

- (Úplné) Pokrytí populace kolorektálního screeningu
- Pozitivita testu
- Míra účasti na navazující TOKS+ kolonoskopii
- Podíl úplných preventivních kolonoskopií
- Podíl preventivních kolonoskopií s adekvátní střevní přípravou
- PPV pro detekci kolorektálních lézí
- Detekční míra polypu/karcinomu (v budoucnu adenomů)
- Intervalové karcinomy
- Incidence a mortalita kolorektálního karcinomu
- Zastoupení stadií kolorektálního karcinomu

Organizační ukazatele

- Průměrná čekací doba na TOKS+ kolonoskopii
 - Modelové hodnocení změny cut-off ve vztahu k zátěži prováděných kolonoskopií
- Podíl vzorků vyšetřených v laboratoři
 - Hodnocení pozitivita ze vzorků hodnocených v laboratoři vs. pozitivita POCT
- Podíl pojištěnců s provedeným scr. TOKS bez vykázaní kvantitativního stanovení hemoglobinu

Další analýzy související s evaluací programu

- Hodnocení adresného zvaní občanů k onkologickým screeningovým programům
- Hodnocení *cost-of-illness* a nákladové efektivity kolorektálního screeningu, srovnání alternativních strategií
- Case-control audit

Hodnocení na národní úrovni, regionální hodnocení, hodnocení dle poskytovatelů, pojišťoven

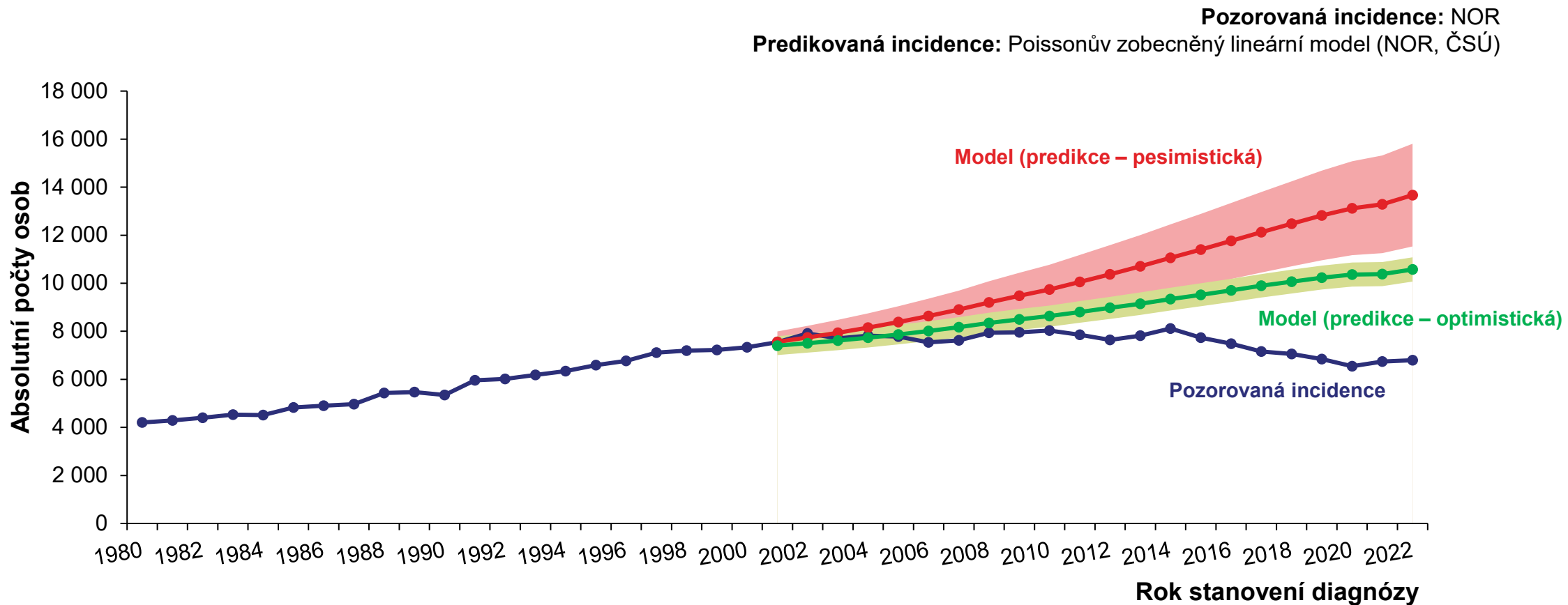
NÁKLADOVÁ EFEKTIVITA SCREENINGU KOLOREKTÁLNÍHO KARCINOMU V ČR – ZMĚNA VĚKOVÉ HRANICE OD ROKU 2026

- Byl aplikován Markovský model pro srovnání nákladové efektivity v ČR v rámci strategií s TOKS (vzhledem k převažujícímu využití daného screeningového testu cílovou populací):
 - přirozený průběh onemocnění bez screeningového programu
 - od 50–84 let FIT ve dvouletém intervalu
 - od 50–74 let FIT ve dvouletém intervalu
 - od 45–74 let FIT ve dvouletém intervalu
- Dále byly hodnoceny také strategie uvažující screeningové kolonoskopie jako primární volbu screeningového vyšetření. Strategie od 45 let se jeví jako více nákladově efektivní ve srovnání se strategiemi od 50 let s minimálními přírůstkovými náklady.

Strategie	Přírůstkové náklady (průměr na jednoho jedince)	Získané roky života (průměr na jednoho jedince)	Náklady na rok života (ICER)
FIT od 45-74 let	-2 149	0,057	Strategie je účinnější s nižšími náklady
FIT od 50-74 let	-1 959	0,046	Strategie je účinnější s nižšími náklady
FIT od 50-84 let	-1 941	0,049	Strategie je účinnější s nižšími náklady

- Závěr: Na základě provedené nákladové efektivity v českých podmínkách byla potvrzena nákladová efektivita pro screeningové strategie. **Strategie pro věkovou skupinu 45–74 let byla v porovnání screeningových strategií nejvíce efektivní a náklady šetřící.**
- Výsledky byly dosud prezentovány na českých odborných konferencích. Výsledky studie byly také přijaty a prezentovány na mezinárodní konferenci ISPOR Europe 2025.

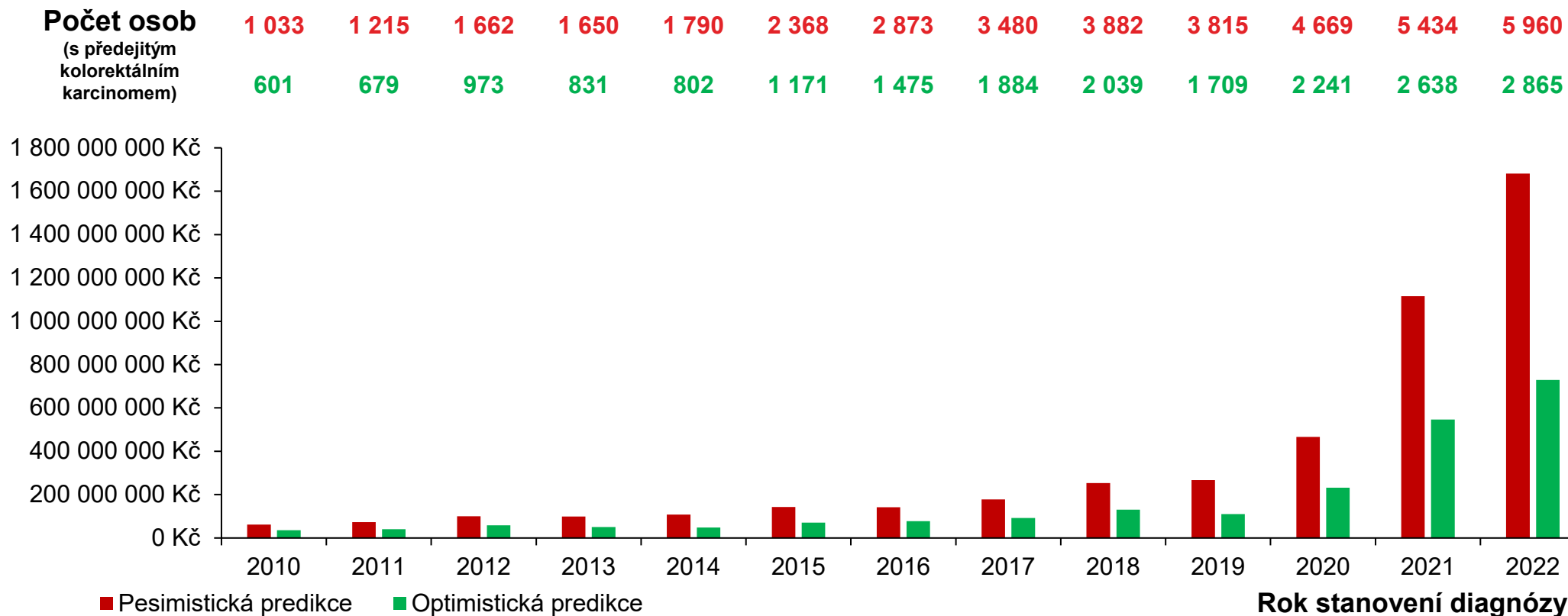
SROVNÁNÍ POZOROVANÉ A PREDIKOVANÉ INCIDENCE KOLOREKTÁLNÍHO KARCINOMU

Na základě Poissonova zobecněného lineárního modelu byly predikovány počty nově diagnostikovaných osob od roku 2001. Predikční bázi představují osoby, kterým bylo onemocnění diagnostikováno v letech 1995–2000.

ODHAD USPOŘENÝCH NÁKLADŮ V ROCE 2022 ZA PŘEDEJITÉ* KARCINOMY TLUSTÉHO STŘEVA A KONEČNÍKU – VÝSLEDEK

Zdroj dat: NRHZS, NOR, ČSÚ

Celkové uspořené náklady

Pesimistická predikce: 4 689 201 774 Kč

Optimistická predikce: 2 222 544 390 Kč

Průměrné roční náklady na screeningový proces (TOKS, koloskopie, navazující terapeutické výkony) činí zhruba 800 milionů.

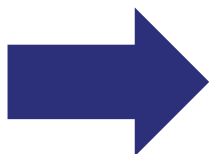
* Předejitým karcinomem je myšlen takový, který se (pravděpodobně díky zavedení screeningu tlustého střeva a konečnicku) nestihl vyvinout.

PŘEHLED PARAMETRŮ SBÍRANÝCH Z LABORATOŘÍ BIOCHEMIE

Novelizace Vyhlášky 373/2016 Sb. o předávání údajů do NZIS

- NSC/ÚZIS vede datovou základnu screeningových programů, která zahrnuje komplexní informační zázemí pro programy screeningu a prevence.
- Klíčovou součástí je Národní zdravotnický informační systém (NZIS), jehož součástí je Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHZZS).
- **Od září 2025 zahrnuje i výsledky definovaných laboratorních vyšetření:**

glykovaný hemoglobin (HbA1c)	albumin v moči
glukóza v plazmě/séru (na lačno)	kreatinin v moči
cholesterol celkový	kreatinin v séru/plazmě
cholesterol HDL	anti-GAD
cholesterol LDL (vyšetření)	C-peptid
cholesterol LDL (výpočet)	ACR (Album/kreatinin ratio) (výpočet)
triacylglyceroly	odhad glomerulární filtrace (eGFR) (výpočet dle CKD-EPI)
lipoprotein Lp(a)	okultní krvácení do stolice
NT-proBNP	prostatický specifický antigen (PSA) celkový
urea	prostatický specifický antigen (PSA) Volný
tyreotropin (TSH)	p2PSA
T4 Volný	25-hydroxyvitamin D (kalcidiol) celkový
U protein celkový	vysokorizikové HPV – DNA test

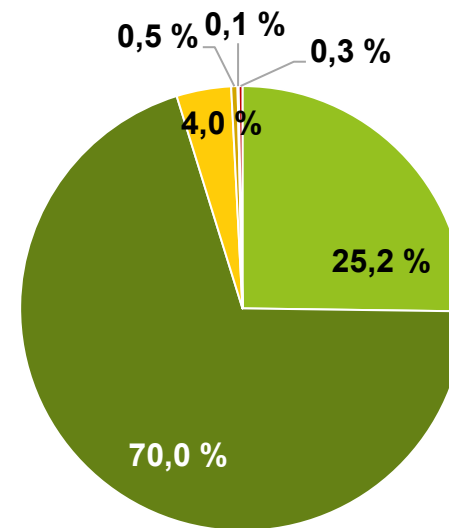
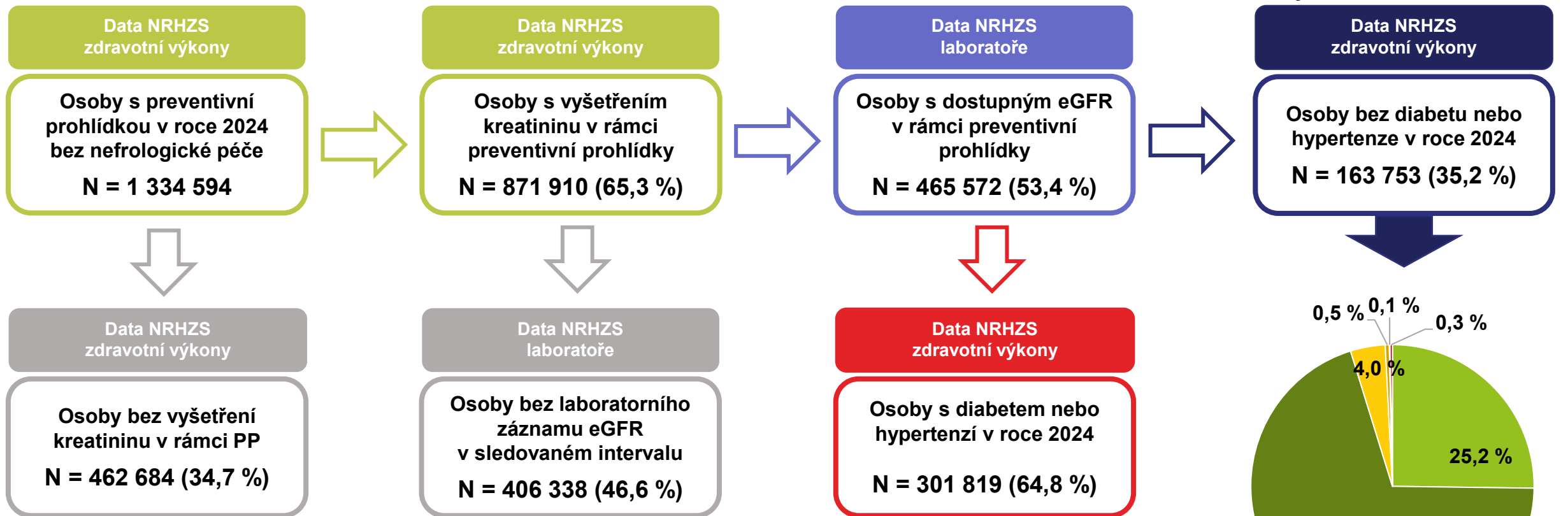
MOŽNOST HODNOTIT „SCREENINGOVÝ PROGRAM“, KTERÝ JE SOUČÁSTÍ PREVENTIVNÍ PROHLÍDKY

POČTY OSOB S EGFR V RÁMCI PREVENTIVNÍ PROHLÍDKY (2024)

OSOBY BEZ KOMORBIDIT (DIABETES MELLITUS, HYPERTENZE)

Zdroj: NRHZS – zdravotní výkony* a data laboratoří biochemie

Osoby ve věku 50 a více let, 2024

Kategorie eGFR (ml/s/1,73 m²):

G1: $\geq 1,50$ – normální funkce ledvin

G2: 1,00–1,49 – mírně snížená funkce

G3a: 0,75–0,99 – mírně/středně snížená funkce

G3b: 0,50–0,74 – středně/těžce snížená funkce

G4: 0,25–0,49 – těžce snížená funkce

G5: $< 0,25$ – selhání ledvin

Kategorie eGFR

G1 (N = 41 288) G2 (N = 114 632) G3a (N = 6 500)

G3b (N = 750) G4 (N = 133) G5 (N = 450)

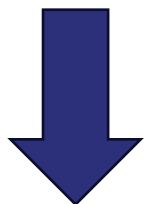
*Uvažované zdravotní výkony: Preventivní prohlídka (01021, 01022); Vyšetření nefrologem (18021, 18022, 18023); Kreatinin (81499)

**SDÍLENÝ ZDRAVOTNÍ
ZÁZNAM: STAV
IMPLEMENTACE
A DALŠÍ VÝVOJ**

STANDARD ELEKTRONICKÉHO ZDRAVOTNICTVÍ PRO SZZ

- SZZ bude obsahovat minimální sadu údajů, které budou **sdíleny v reálném čase mezi poskytovateli** přímo z IS poskytovatelů = zlepšit vzájemnou informovanost a zefektivnit spolupráci.
- Byly připraven **datový standard pro onkologické screeningové programy, AAA a preventivní prohlídky pro praktické lékaře**, které sloužily jako podklad pro přípravu standardu elektronického zdravotnictví a provozní dokumentaci SZZ.

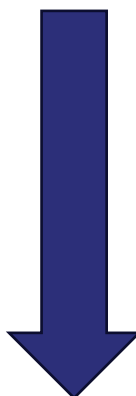
Zveřejnění **provozní dokumentace SZZ**

Standard EZ Sdílený zdravotní záznam - API rozhraní pro PZS

Popis API, případy užití, procesy a zákonný rámec jsou popsány ve Standardu EZ Sdílený zdravotní záznam:

<https://mzcr.atlassian.net/wiki/spaces/EPZS/pages/55935089/Syst+m+pro+sd+len+zdravotn+z+znam>

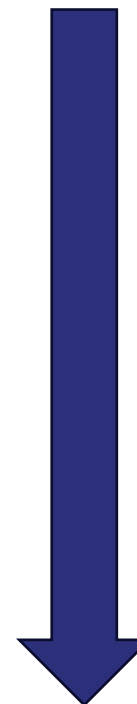

Příprava **standardu elektronického zdravotnictví pro SZZ**

STANDARD ELEKTRONICKÉHO ZDRAVOTNICTVÍ

Sdílený zdravotní záznam

Ministerstvo zdravotnictví České republiky (dále jen „ministerstvo“) jakožto ústřední orgán státní správy pro oblast elektronického zdravotnictví vydává na základě a v mezích zmocnění uděleného v § 38 odst. 2 písm. c) zákona č. 325/2021 Sb., o elektronizaci zdravotnictví, ve znění pozdějších předpisů, za účelem definice struktury, obsahu, formátu a rozhraní pro vedení a předávání Sdíleného zdravotního záznamu, tento **standard elektronického zdravotnictví**.

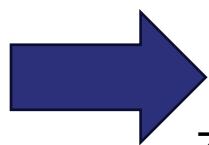
Finalizace připomínkovacího řízení standardu elektronického zdravotnictví pro SZZ a jeho **vydání ve Věstníku MZD do konce června 2026.**

Zapisující odbornost	Okruhy údajů od <u>zapisující odbornosti</u>	Okruhy údajů <u>sdílené od jiných odborností</u>
Všeobecný praktický lékař	Údaje z preventivní prohlídky (výška, váha, tlak, obvod pasu, účast na screeningových programech), NT-proBNP . Údaje ze screeningu karcinomu prsu, kolorekta (výsledky TOKS), prostaty (výsledky PSA), plic a AAA .	Údaje od gynekologa, radiologa, gastroenterologa, laboratoře biochemie, pneumologa a urologa .
Gynekolog	Údaje z preventivní prohlídky (výška, váha, očkování HPV). Údaje ze screeningu karcinomu děložního hrdla (výsledky cytologie, HPV, kolposkopie), prsu a kolorekta (výsledky TOKS).	Údaje od všeobecného praktického lékaře, radiologa, laboratoře biochemie, gastroenterologa, pneumologa .
Radiolog	Údaje ze screeningu karcinomu prsu (výsledky mamografie a biopsie), prostaty (výsledky MRI), plic (výsledky LDCT) a AAA (výsledky USG).	Vzájemné sdílení údajů mezi radiology zapojených do daných screeningových programů.
Gastroenterolog	Údaje ze screeningu kolorektálního karcinomu (výsledky preventivní koloskopie).	Údaje o screeningu kolorektálního karcinomu od všeobecného praktického lékaře a gynekologa .
Pneumolog	Údaje ze screeningu karcinomu plic (anamnestické údaje a výsledky vyšetření u pneumologa).	Údaje o screeningu karcinomu plic od všeobecného praktického lékaře, radiologa .
Urolog	Údaje ze screeningu karcinomu prostaty (výsledky PSA, navazujících vyšetření a biopsie).	Údaje o screeningu karcinomu prostaty od všeobecného praktického lékaře, biochemické laboratoře a radiologa .
Praktický lékař pro děti a dorost	Údaje z preventivní prohlídky (výška nebo délka (u kojenců), váha, tlak).	
Poskytovatelé laboratorních služeb	Údaje ze screeningu kolorektálního karcinomu (výsledky TOKS), prostaty (výsledky PSA), děložního hrdla (výsledek high risk HPV a genotyp HPV u pozitivního výsledku). Výsledek NT-proBNP, eGFR a uACR .	

AKTUÁLNÍ STAV SDÍLENÉHO ZDRAVOTNÍHO ZÁZNAMU

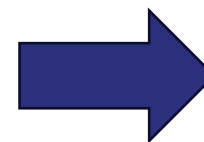
- V produkčním prostředí je nyní část pro VPL a poskytovatelé **již nyní předávají data do SZZ**. Část pro VPL byla rozšířena o několik dalších položek (typ POCT analyzátoru, účast ve screeningu plic/prostaty/AAA, NT-proBNP) a je nyní dostupná v testovacím prostředí pro poskytovatele/dodavatele IS.
- **Většina dalších odborností je nasazena do testovacího prostředí** pro poskytovatele/dodavatele IS. V nejbližší době dojde rovněž k **nasazení do produkčního prostředí**.
- **Zbývající část SZZ** pro gastroenterologa, urologa a pneumologa **bude v řádu týdnů nasazena do testovacího prostředí** pro poskytovatele/dodavatele IS a **následně do produkčního prostředí**.
- Proběhlo **vnitřní připomínkové řízení** k materiálům „*Standardy elektronického zdravotnictví*“. Připomínky byly zpracovány a v současné době probíhá zpracování akceptovaných připomínek do jednotlivých materiálů. Do konce června budou tyto standardy zveřejněny ve Věstníku MZ ČR. Do této doby se příprava SZZ řídila provozní dokumentací.

**Funkční
specifikace/návrh
rozsahu položek SZZ**

Testovací prostředí

Zpřístupnění technické specifikace (včetně API a integrační dokumentace) SZZ pro testování na straně dodavatelů informačních systémů a přípravu na následnou implementaci.

Produkční prostředí

Spuštění služby pro běžné používání pro všechny uživatele (klienti, PZS) včetně NPEZ. Dodavatelé/poskytovatelé již mohou předávat ostrá data do SZZ.

ZÁKLADNÍ STATISTIKY PŘEDANÝCH ZÁZNAMŮ OD VPL

- K 12. 6. bylo zadáno přibližně 76 tis. záznamů preventivních prohlídek u praktického lékaře pro dospělé od více než 1300 poskytovatelů (IČO). Na portálu eZdraví byla nově zpřístupněna sekce statistik využití služeb elektronického zdravotnictví - <https://www.ezdravi.gov.cz/statistiky?period=year>
- Vybrané statistiky v rámci preventivní prohlídky VPL k datu 12. 6.

Parametr	Počet	Průměr	Medián	5. percentil	95. percentil
Výška (cm)	73 141	174	171	156	187
Váha (kg)	72 435	82	80	55	115
TK systolický	73 913	135	130	103	158
TK diastolický	73 424	82	80	60	95
Obvod pasu (cm)	64 539	97	93	69	121
BMI	71 466	28	27	20	38

KOMUNIKACE S DODAVATELI/STAKEHOLDERY V RÁMCI SZZ

- Probíhá **průběžná komunikace s dodavateli** informačních systémů k implementaci SZZ ze strany NCEZ a jejich dodavatelů, kteří zodpovídají za tvorbu technické specifikace a realizaci služeb do produkčního prostředí.
- Dne 26.5. proběhlo klíčové jednání s dodavateli informačních systémů poskytovatelů zdravotních služeb, NCEZ, poradci ministra zdravotnictví
- Implementace **SZZ do AIS a NIS musí proběhnout do konce roku 2026** s přechodným obdobím do půlky roku 2027

DALŠÍ KROKY

- Vydání **datového standardu elektronického zdravotnictví** pro SZZ ve Věstníku MZD do konce června 2026.
- Do konce června převedení celé obsahové části standardu pro prevenci a screeningu do **produkčního prostředí**.
- **Dílčí úpravy** (upřesnění zadávání TOKS z POCT u VPL/gynekologa a podobně u NT-proBNP u VPL, genotyp HPV testu u gynekologa, rozšíření číselníku koloskopí u gastroenterologa, rozšíření okruhu poskytovatelů laboratorní diagnostiky a položek o HPV test a NT-proBNP) z VPR standardu elektronického zdravotnictví pro SZZ budou zohledněny v a **převedeny do produkčního prostředí v září 2026**.
- **Probíhá implementace SZZ ze strany dodavatelů IS/poskytovatelů** zapojených pro preventivních a screeningových vyšetření.
- Očekávaná implementace SZZ je koncem roku 2026/1. pololetí 2027
- **Další rozvoj je provázán s aktuálními legislativními změnami**

SHRNUTÍ A ZÁVĚR

VIZE DATOVÝCH A INFORMAČNÍCH SLUŽEB PRO ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNY

Aktuálně k dispozici (dle účinného znění z. 372)

- Statistické informace z celé datové základny, např.
 - referenční údaje pro benchmarking poskytovatelů
- Individuální data a informace z NRHZS, např.
 - data o prevenci, screeningu, ve spojitosti s laboratorními výsledky

Připravováno od roku 2027 (podmíněno novelizací z. 372 / z. 325)

- Individuální data z Národních zdravotních registrů
- Individuální data ze Sdíleného zdravotního záznamu
 - podmíněno nevyslovením nesouhlasu – opt-outu
- Příklady praktického využití, např.
 - provedená vyšetření a výsledky screeningu pro účely pobídek pro poskytovatele / pojištěnce
 - koordinace péče o pojištěnce
 - sdílení pojištěncům prostřednictvím aplikací pojišťoven

SHRNUTÍ A ZÁVĚR

- V ČR mají občané k dispozici **komplexní soubor preventivních prohlídek a screeningových programů**
- Pro koordinační podporu screeningů bylo vytvořeno **Národní screeningové centrum** v rámci ÚZIS ČR, na strategickém řízení se od května 2026 podílí i zástupci zdravotních pojišťoven
- **Datová základna** screeningových programů využívající Národní zdravotnický informační systém je veřejná infrastrukturu poskytující služby všem aktérům, a je také připravena pro podporu provádění veřejného zdravotního pojištění
- Datová základna poskytuje **zázemí pro komplexní datové analýzy** preventivních programů, včetně ekonomických
- **V současnosti je připraven a průběžně implementován sdílený zdravotní záznam, na základě aktuální novely je připraveno jeho využití pro podporu veřejného zdravotního pojištění**

NSC

**NÁRODNÍ
SCREENINGOVÉ
CENTRUM**